

PERSPECTIVES

Opinie ekspertów na temat zielonej i społecznej transformacji

Trimestriel - wydanie specjalne - maj 2022 r. | W jaki sposób sytuacja geopolityczna potwierdza pilną potrzebę realizacji programu gospodarki niskoemisyjnej

Większe wsparcie dla naszych klientów w fazie przejściowej

Séverine Mateo,

Global Head of the Low-Carbon Transition Group at BNP Paribas

Dzisiejsze zawirowania geopolityczne powodują wzrost napięć na rynkach paliw kopalnych.

Aby wzmocnić odporność europejskiego systemu energetycznego, Komisja Europejska pracuje nad planem REPowerEU, który ma dwa cele: dywersyfikację dostaw gazu i coraz mniejsze uzależnienie od paliw kopalnych. Plan ten konsekwentnie stymuluje działania zainicjowane przez Zielony Ład w 2021 r. Jego główne cele obejmują zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych i paliw alternatywnych, przyspieszenie rozwoju

technologii wodorowych oraz zwiększenie elektryfikacji i dekarbonizacji procesów przemysłowych, mobilności i budynków. Obecna sytuacja uwydatnia wyzwania (przemysłowe, technologiczne itp.), przed którymi stoją nasi klienci, a także potrzebę znalezienia alternatywnych źródeł energii, które przyspieszą dekarbonizację. Aby osiągnąć neutralność pod względem emisji dwutlenku węgla, w najbliższych dziesięcioleciach konieczne będą ogromne inwestycje. Misją utworzonej przez BNP Paribas grupy ds. transformacji niskoemisyjnej jest doradzanie klientom, firmom i instytucjom

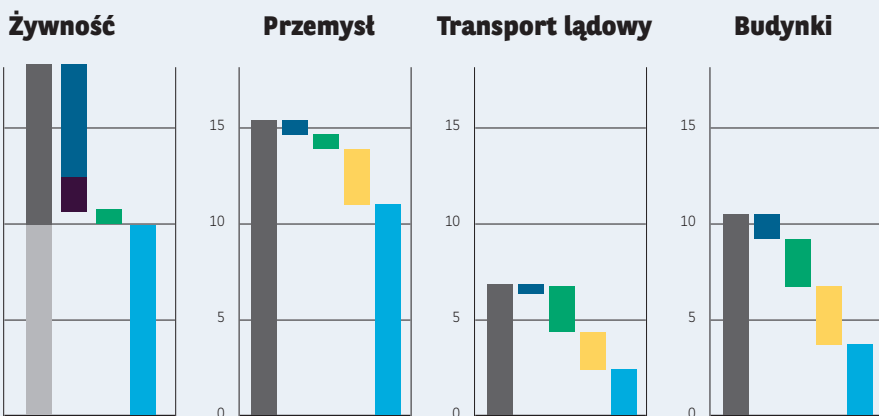
"OBECNA SYTUACJA UWYDATNIA WYZWANIA (PRZEMYSŁOWE, TECHNOLOGICZNE ITP.), PRZED KTÓRYMI STOJĄ NASI KLIENTI, A TAKŻE POTRZEBĘ ZNALEZANIA ALTERNATYWNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII, KTÓRE PRZYSPIESZĄ DEKARBONIZACJĘ."

w zakresie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. Pomagamy również naszym klientom w pozyskiwaniu kapitału (na rynku publicznym i prywatnym, w formie akcji lub wierzytelności) niezbędnego do przeprowadzenia tak głębokiej transformacji.

Dźwignie zmniejszające zapotrzebowanie na energię i nasze emisje

Aby osiągnąć neutralność pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r., IPCC określił wpływ najistotniejszych czynników na zmniejszenie zapotrzebowania na energię. Jeśli chodzi o żywność, mają one głównie charakter społeczno-kulturowy (dieta wegetariańska itp.), natomiast w przypadku transportu lądowego są bardziej związane z infrastrukturą (transport publiczny) i postępem technologicznym (samochód elektryczny).

Emisje w miliardach ton ekwiwalentu CO₂ GHG rocznie

Źródło: IPCC (www.ipcc.ch)

Rzeczowość – kluczowy element transformacji energetycznej

Kryzys ukraiński przypomina nam o niezaprzeczalnym fakcie ekonomicznym: zależność od ograniczonej liczby dostawców jest źródłem ryzyka. Gospodarka europejska jest w dużym stopniu uzależniona od dostaw z Europy Wschodniej, szczególnie w zakresie energii (ropa naftowa i gaz ziemny) oraz produktów rolnych. Obecny kryzys wywołał strach i dużą zmienność cen, co będzie miało wpływ na stabilność społeczną. Jakielkolwiek nagłe i drastyczne działania po stronie podaży – takie jak embargo na import – mogą mieć znaczący wpływ, o ile nie nastąpi podobnej wielkości reakcja po stronie popytu. W związku z tym obecny konflikt ponownie wysunął na pierwszy plan kwestię umiaru, na którą zwrócono już uwagę w raporcie Meadowsa z 1972 r. zatytułowanym "The Limits to Growth". Firmy muszą znaleźć sposób na bardziej efektywną produkcję dóbr trwałych o większej wartości dodanej. Aby zmniejszyć wpływ na konsumentów, najskuteczniejszym rozwiązaniem jest wspieranie ich wysiłków na rzecz zmniejszenia zużycia energii, na przykład poprzez wspieranie domowych remontów związanych z energią lub gospodarkę cyrkularną. Umiarkowane zużycie, wydajność energetyczna i niskoemisyjna produkcja energii elektrycznej to kluczowe elementy strategii mającej na celu osiągnięcie neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla. Obecny kryzys uwiadamia więc potrzebę przyspieszenia transformacji energetycznej.

Sebastien Soleille,
Global Head of Energy Transition and Environment at BNP Paribas

- Potencjalne całkowite emisje w 2050 r. (bez uwzględnienia AFOLL)
- Rolnictwo, leśnictwo i inne formy użytkowania gruntów (AFOLL)
- Bezpośrednia redukcja emisji związanych z żywnością, z wyłączeniem ponownego zalesiania uwolnionych gruntów
- Czynniki społeczno-kulturowe
- Wykorzystanie infrastruktury
- Przyjęcie technologii przez użytkowników końcowych
- Oczekuje się, że emisje, których nie można uniknąć lub których nie można zmniejszyć za pomocą opcji po stronie popytu, zostaną rozwiązane poprzez działania po stronie podaży

ZESKANUJ LUB KLIKNIJ NA KOD QR, ABY ODCZYTAĆ SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE RÓŻNYCH CZYNNIKÓW WPŁYwu DLA KAŻDEGO SEKTORA

Szansa na przyspieszenie transformacji i zwiększenie autonomii przemysłowej UE

Europejska strategia na rzecz autonomii energetycznej zajmuje obecnie ważne miejsce w europejskim programie działań, a jej zadaniem jest ułatwienie realizacji celów klimatycznych.

Sytuacja geopolityczna zwiększa mobilizację na rzecz transformacji energetycznej

William De Vijlder,
Group Chief Economist BNP Paribas

Poważna transformacja energetyczna jest niewątpliwie pilna z wielu powodów, w tym ze względu na zdrowie publiczne, etykę, bioróżnorodność i solidarność międzypokoleniową.

Po inwazji na Ukrainę do tej listy można dodać geopolitykę: kraje, które produkują podstawowe towary, mogą użyć swojej pozycji w konfrontacji geopolitycznej jako broni. Obecna sytuację można porównać do tej z lat 70-tych. Kiedy w 1973 r. embargo na ropę naftową nałożone przez kraje produkujące ropę doprowadziło do pierwszego kryzysu naftowego, administracja Nixona uruchomiła Projekt Niepodległość, którego celem było osiągnięcie samowystarczalności energetycznej Stanów Zjednoczonych do 1980 r. W ostatnich latach

władze europejskie koncentrowały się na zwiększaniu autonomii przemysłowej, co zostało dodatkowo wzmocnione przez wojnę w Ukrainie. Unia Europejska dąży do kontynuacji i wzmocnienia strategii przemysłowej, którą zapoczątkowała w 2020 r. Strategia ta ma dwa główne priorytety: Zielony Ład (w tym transformacja energetyczna) oraz wsparcie transformacji cyfrowej. Strategia ta została potwierdzona 11 marca w deklaracji wersalskiej, w której podkreślono również potrzebę większej autonomii energetycznej UE. Bezpieczeństwo dostaw ma zasadnicze znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania gospodarki, o czym świadczą spustoszenia spowodowane brakiem dostaw w wyniku pandemii Covid-19. Te zakłócenia przyspieszyły debatę na temat autonomii strategicznej

"BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW MA ZASADNICZE ZNACZENIE DLA PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA GOSPODARKI."

w UE, a wojna w Ukrainie sprawiła, że temat ten stał się priorytetowy. Autonomia strategiczna może być trudna lub wręcz niemożliwa do osiągnięcia w przypadku niektórych towarów, ale nie dotyczy to energii. Aby do 2030 r. zmniejszyć zależność UE od rosyjskich paliw kopalnych, Komisja Europejska w ostatnim czasie zaproponowała program REPowerEU. Plan ten opiera się na dwóch głównych filarach: dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego oraz ograniczeniu wykorzystania paliw kopalnych poprzez wspieranie większej efektywności energetycznej i rozwoju energii odnawialnych. Wdrożenie tego nowego planu byłoby ogromnym wsparciem dla pakietu "Fit for 55", który ma na celu realizację celów klimatycznych UE na rok 2030 na drodze do neutralności węglowej.

Transformacja energetyczna zwiększa autonomię przemysłu

Nicolas Bertrand,
Global Head of Industry Research at
BNP Paribas

W ostatnich latach władze europejskie koncentrowały się na zwiększaniu autonomii przemysłowej, co zostało dodatkowo wzmocnione przez wojnę w Ukrainie.

Unia Europejska dąży do kontynuacji i wzmocnienia strategii przemysłowej, którą zapoczątkowała w 2020 r. Strategia ta ma dwa główne priorytety: Zielony Ład (w tym transformacja energetyczna) oraz wsparcie transformacji cyfrowej. Strategia ta została potwierdzona 11 marca w deklaracji wersalskiej, w której podkreślono również potrzebę większej autonomii energetycznej UE. Obecnie pilny charakter sytuacji skłania do korzystania z alternatywnych źródeł w celu zastąpienia rosyjskiego gazu, w tym

paliw kopalnych. Wszystkie zainteresowane strony są jednak w pełni świadome niepewności tego rozwiązania, które odciąża część inwestycji niezbędnych do transformacji energetycznej.

Europejscy interesariusze są nadal przekonani o konieczności przyspieszenia elektryfikacji, poprawy wydajności energetycznej, zwiększenia zdolności produkcyjnych energii niskoemisyjnej i odnawialnej, rozwoju produkcji niskoemisyjnego wodoru oraz promowania gospodarki obiegu zamkniętego poprzez wspieranie recyklingu. Obecny kryzys stwarza Europie bezprecedensową okazję do zwiększenia suwerenności i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

"OBECNY KRYZYS STWARZA EUROPIE BEZPRECEDENSOWĄ OKAZJĘ DO ZWIĘKSZENIA SUWERENNOŚCI I OGRANICZENIA EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH."

Dla wsparcia tej strategii niezbędne będą duże inwestycje. Rola rządów będzie polegała na tworzeniu korzystnego środowiska dla kapitału prywatnego, w tym na udzieleniu pomocy w wysokości kilku miliardów euro na wodór we Francji i Niemczech.

Rosnące ceny ropy naftowej i gazu ziemnego sprawiają, że korzystanie z niekopalnych źródeł energii staje się bardziej opłacalne.

Może to jednak doprowadzić do ogólnego wzrostu kosztów w okresie przejściowym, co oznacza, że konieczne będzie zastosowanie środków wsparcia. BNP Paribas jest gotów odegrać swoją rolę i towarzyszyć swoim klientom w ich wysiłkach związanych z transformacją.

Wpływ kryzysu na strategie Niemiec i Bliskiego Wschodu

Chociaż kryzys może mieć krótkotrwały wpływ na niektóre aspekty transformacji, powinien szybko doprowadzić do dalszego przyspieszenia rozwoju czystej energii.

Niemcy intensyfikują wysiłki na rzecz uniezależnienia się od importu paliw kopalnych

Eva Meyer,
Head of Company
Engagement at BNP Paribas
Germany

Niemcy są w dużym stopniu uzależnione od rosyjskiej energii – obecnie importują z Rosji 55% gazu, 34% ropy i 26% węgla. Dlatego rząd intensyfikuje wysiłki na rzecz uniezależnienia się od importu paliw kopalnych i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. Jednocześnie dąży do utrzymania celu, jakim jest neutralność pod względem emisji gazów cieplarnianych do 2045 r. oraz 65% redukcji emisji do 2030 r. w porównaniu z poziomem z 1990 r. Aby zmniejszyć import energii do Rosji w krótkim okresie, należy skupić się na dywersyfikacji importu energii, magazynowaniu węgla energetycznego i gazu ziemnego oraz działaniach na rzecz wydajności ener-

getycznej w gospodarstwach domowych i przemyśle. Największym wyzwaniem będzie zastąpienie gazu rosyjskiego, który w ubiegłym roku odpowiadał za ponad połowę niemieckiego zużycia gazu. W perspektywie krótko- i średnioterminowej gaz zostanie zastąpiony węglem

i odnawialnymi źródłami energii elektrycznej (15% zużycia gazu). Dlatego też rząd wstrzymał zamykanie elektrowni węglowych. W perspektywie średnio- i długoterminowej rząd planuje rozwój energetyki odnawialnej, terminali skroplonego gazu ziemnego (LNG) oraz gospodarki wodorowej. W połowie kwietnia przedstawiono "pakiet wielkanocny" niemieckiego programu kryzysowego w dziedzinie klimatu. Ma to na celu przyspieszenie rozwoju energii odnawialnej na lądzie i na morzu, tak aby już w 2035 r. dostawy energii elektrycznej w kraju były niemal w całości oparte na odnawialnych źródłach energii. Aby do 2030 r. osiągnąć cel 80% udziału energii odnawialnej (około 600 TWh) w koszyku energetycznym, wyznaczono wyższe cele rozwojowe. Tempo rozbudowy lądowej energetyki wiatrowej zostanie zwiększone do 10 GW rocznie, tak aby w 2030 r. moc zainstalowana w lądowej energetyce wiatrowej wyniosła około 115 GW. Tempo rozwoju energetyki słonecznej wzrośnie do 22 GW rocznie, dzięki czemu w 2030 r. moc zainstalowana w energetyce słonecznej wyniesie około 215 GW. Moc morskiej energii wiatrowej powinna wzrosnąć do 30 GW do 2030 r. i 70 GW do 2045 r. Pakiet wielkanocny obejmuje również 19 nowych projektów rozbudowy sieci. Ogólnie rzecz biorąc, w perspektywie krótkoterminowej nastąpi wzrost produkcji energii z węgla, ale w perspektywie średnio- i długoterminowej utrzymany zostanie program rozwoju energetyki niskoemisyjnej.

65%

Niemcy chcą do 2030 r. ograniczyć emisje o 65% w porównaniu z poziomem z 1990 r.

Kluczowa rola krajów Bliskiego Wschodu w globalnej transformacji energetycznej

Amine Bel Hadj Soulami,
Head of Middle East and
Africa at BNP Paribas CIB

Atak Rosji na Ukrainę spowodował zakłócenia na światowych rynkach energii i zmienił kierunek dyskusji na temat polityki klimatycznej. Większość uwagi skupiła się na europejskim bezpieczeństwie energetycznym i na tym, jak kryzys może wpłynąć na plany dekarbonizacji regionu. Skutki wojny odbiją się jednak szerokim echem wszędzie, także na Bliskim Wschodzie.

Przesunięcie priorytetów na bezpieczeństwo energetyczne i dostęp do energii może w krótkim czasie opóźnić transformację energetyczną. Jednak w perspektywie średnio- i długoterminowej wojna przyspieszy proces przechodzenia na czystą energię oraz wysiłki państw zmierzające do zmniejszenia zależności od ropy naftowej i gazu. Czysta energia produkowana w kraju zapewni elastyczność i bezpieczeństwo, zmniejszając niestabilność kosztów energii i zakłócenia dostaw. Z perspektywy regionu Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej (RWPZ) bogate w węglowodory kraje Bliskiego Wschodu mają do odegrania kluczową rolę w globalnej transformacji energetycznej. Zjednoczone Emiraty Arabskie zobowiązały się do osiągnięcia zerowej emisji netto do 2050 r., a Arabia Saudyjska i Bahrajn do 2060 r. Większy nacisk kładzie się na skroplony gaz ziemny (LNG), a kraje eksportujące gaz prawdopodobnie odczują strukturalny wzrost popytu ze strony Europy. Kraje RWPZ – zwłaszcza Zjednoczone Emiraty Arabskie i Arabia Saudyjska – poczyniły postępy w rozwoju energetyki słonecznej i wiatrowej na skalę przemysłową.

Ten rozmach otwiera również drogę do produkcji konkurencyjnego cenowo ekologicznego wodoru, który jest ważnym czynnikiem w procesie dekarbonizacji produkcji i mobilności. Znaczną przewagę ma tu RWPZ ze względu na obfite zasoby taniej energii słonecznej i wiatrowej. Koszty związane z ekologicznym wodorem to dobrze znane wyzwania, ale nie powinny one przekreślać realizowanych projektów.

Dobrze byłoby, gdyby kraje regionu wykorzystały swoje nadwyżki budżetowe do przyspieszenia rozwoju energii odnawialnej, wodoru, eksportu amoniaku i projektów związanych z wychwytywaniem dwutlenku węgla, aby dobrze przygotować się do ery post-naftowej.

"DOBRCZE BYŁOBY, GDYBY KRAJE REGIONU WYKORZYSTAŁY SWOJE NADWYŻKI BUDŻETOWE DO PRZYSPIESZENIA ROZWOJU ENERGII ODNAWIALNEJ."

Sektor prywatny powinien wspierać wysiłki sektora publicznego w procesie transformacji

Sektor prywatny odgrywa wiodącą rolę we wspieraniu funduszy publicznych w działaniach na rzecz transformacji. Grupa BNP Paribas wzmocniła ostatnio swoje ambitne cele.

Podtrzymywanie zaangażowania w obliczu nieoczekiwanego kryzysu

Laurence Pessez,
Global Head of CSR at
BNP Paribas

BNP Paribas podjął istotne zobowiązanie, przystępując w 2021 r. do Net Zero Banking Alliance. W tym kontekście na początku maja opublikowaliśmy nasz raport **dotyczący pierwszego dostosowania**, zapowiadając zmniejszenie o 12% naszej ekspozycji kredytowej na poszukiwanie ropy i gazu w latach 2020-2025. W tym samym okresie o 25% zmniejszyło się nasze zaangażowanie kredytowe w wydobycie ropy naftowej. Dlatego też będziemy zaangażowani w realizację tych celów przez następne kilka lat. Ponadto nasz poziom bazowy jest znacznie niższy niż średnia światowa i poziom większości krajów porównywalnych, ponieważ już przed rokiem 2021 zaczęliśmy ograniczać nasze wsparcie dla paliw kopalnych. Kryzys w Ukrainie nie zmienił naszego zaangażowania i z pewnością nie powinien być wykorzystywany jako powód do opóźniania procesu transformacji. Zmiana klimatyczna to nie jest kwestia do negocjacji. Wręcz przeciwnie, sytuacja geostrategiczna zmotywowała nas do zintensyfikowania wysiłków w dziedzinie efektywności energetycznej i rozwoju energii niskoemisyjnej – zarówno odnawialnej, jak i jądrowej. Przeprowadziliśmy ostatnio wiele transakcji mających na celu rozwój zdolności produkcyjnych ekologicznego wodoru.

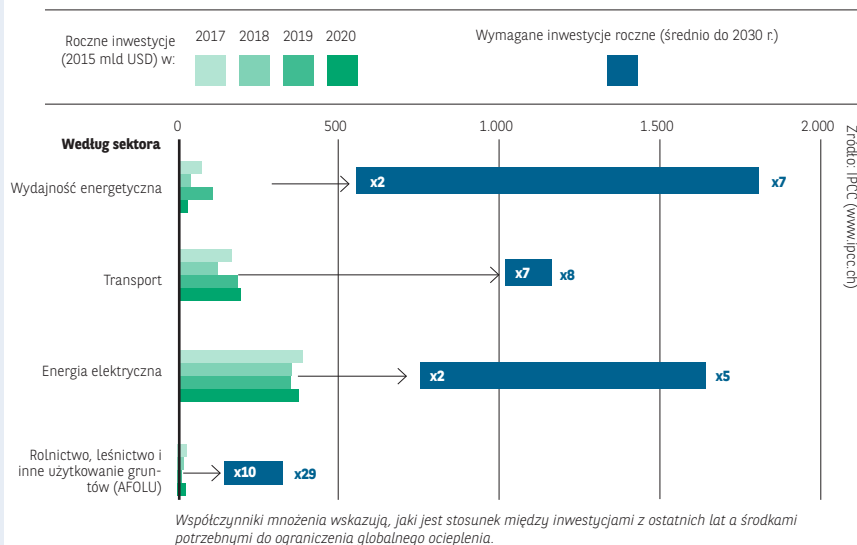
Konflikt podkreśla związek między bezpieczeństwem energetycznym a zmianą klimatu

Alexander Bernhardt,
Global Head of Sustainability
Research at BNP Paribas Asset
Management

Trwający konflikt geopolityczny w Europie Wschodniej ma znaczący wpływ na dostawy energii i bezpieczeństwo energetyczne. Negatywne skutki gospodarcze obejmują wysoką inflację spowodowaną zakłóceniami w dostawach towarów i sankcjami gospodarczymi. Sytuacja ta uwydatnia potrzebę przyspieszenia transformacji energetycznej w Europie i w innych częściach świata. Jeśli dostawy rosyjskiej ropy i gazu zostaną jeszcze bardziej zakłócone, Europa stanie przed trudnym wyborem w perspektywie krótkoterminowej: uciec się do łatwo dostępnych technologii wysokoemisyjnych (takich jak węgiel), aby wypełnić lukę w dostawach, czy też wprowadzić środki oszczędnościowe w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię. Aby złagodzić obecną sytuację i uniknąć takich problemów w przyszłości, należy już teraz dokonać znacznych inwestycji w celu wzmocnienia krajowej infrastruktury energii odnawialnej. Poprawiłoby to bezpieczeństwo energetyczne poprzez zmniejszenie uzależnienia od zagranicznej ropy naftowej i gazu, złagodziłoby zmianę klimatu poprzez redukcję emisji oraz zmniejszyłoby ryzyko inflacyjne, ponieważ w dłuższej perspektywie odnawialne źródła energii mają charakter deflacyjny. Aby tak się stało, UE i rządy krajowe w Europie i na świecie muszą intensywnie inwestować w technologie i infrastrukturę odnawialną. Jednak sam kapitał publiczny nie wystarczy – najlepiej byłoby, gdyby był on zorganizowany w taki sposób, aby "wyprzeć" kapitał prywatny poprzez tworzenie zachęt (takich jak ulgi podatkowe dla inwestycji niskoemisyjnych) i zmniejszanie ryzyka projektów (np. finansowanie większej ilości prac badawczo-rozwojowych nad nowatorskimi technologiami przedkomercyjnymi). Nigdy nie było lepszego momentu, aby sprzymierzyć umysły i bodźce dla przyszłości opartej na zerowej emisji netto.

Roczne inwestycje w łagodzenie skutków zmiany klimatu w celu ograniczenia globalnego ocieplenia do poziomu poniżej 2°C

Zgodnie z najnowszym raportem IPCC, aby ograniczyć globalne ocieplenie do poziomu poniżej 2°C do 2030 r., inwestycje w środki łagodzące skutki zmiany klimatu powinny zostać pomnożone przez współczynnik od trzech do sześciu. Mimo że wymagane kwoty są znaczne, stanowiłyby one jedynie niewielką część światowego PKB – zauważa Priyadarshi Shukla, współprzewodniczący III grupy roboczej IPCC. Nie uwzględnia się przy tym współkorzyści ekonomicznych wynikających z wdrożonych środków łagodzących.

ZESKANUJ LUB KLIKNIJ NA KOD QR, ABY DOWIEDZIEĆ SIĘ, JAK MOŻEMY ZMNIJSZYĆ EMISJĘ O POŁOWĘ DO 2030 R.

Informacja prawna

Niniejsza publikacja została przygotowana przez BNP PARIBAS wyłącznie w celach informacyjnych. Wyrażone w niej opinie to indywidualne poglądy i BNP PARIBAS nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek konsekwencje wynikające z ich wykorzystania. Chociaż informacje zostały uzyskane ze źródeł, które BNP PARIBAS uważa za wiarygodne, nie zostały one niezależnie zweryfikowane. Informacje i opinie nie stanowią rekomendacji, zachęty ani oferty BNP Paribas lub jej podmiotów stowarzyszonych, ani nie mogą być uważane za udzielanie porad inwestycyjnych, podatkowych, prawnych, księgowych lub innych. © BNP PARIBAS. Wszelkie prawa zastrzeżone.

